

Varautuminen sähkönjakelun häiriöihin perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa

Valtakunnan tasolla mahdollista sähköpulaa yritetään hallita sähkökatkoilla tilanteissa, joissa sähköön kulutus on suurempi kuin tuotanto. Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa varaudutaan mahdollisiin sähkökatkoihin ja siihen, että sähköt ovat poikki pari tuntia koulu- tai hoitopäivän ajalla.

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen ylläpitämisellä ja mahdollisimman normaalin arjen turvaamisella on osansa yhteiskunnan henkisen kriisinsietokyvyn ylläpitämisessä. Sekä varhaiskasvatuksen, että perusopetuksen palvelut järjestetään siten normaalisti myös mahdollisten sähkökatkojen tai muiden häiriötilanteiden aikana. Henkilöstö on pohtinut sähkökatkojen vaikutusta päivittäiseen toimintaan ja laatinut yksikkökohtaiset suunnitelmat ja toimintamallit. Asiasta on myös keskusteltu oppilaiden kanssa ja valmius toimia myös sähkökatkon aikana on hyvä.

Mahdollisesta tulevasta sähkökatkosta viestitään kouluille sekä varhaiskasvatukseen ennalta, mikäli tilanne on ennakoitavissa ja näissä tilanteissa koulut ja varhaiskasvatuksen yksiköt informoivat asiasta edelleen huoltajia. Sähkökatko voi kuitenkin tulla eteen myös yllättäen, ja varautumisessa huomioidaan siten myös ennakoimattomat tilanteet.

Käytännössä mahdollinen sähkökatko tarkoittaa sitä, että kodeissa aamun arkitoimet eivät välttämättä suju tavanomaiseen tapaan ja lisäksi se vaikuttaa monin tavoin myös varhaiskasvatukseen ja kouluihin lasten sekä henkilöstön näkökulmasta. Keskeistä mahdolliseen sähkökatkoon varautumisessa varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa on, että toiminta pyritään jatkamaan sekä varmistamaan mahdollisimman tavallinen ja hyvä varhaiskasvatuksen tai koulun arki lapsille ja nuorille.

Elomaan koululla huomioitavia asioita:

1. Saapuminen kouluun
 - Katu- ja piha-alueet voivat olla pimeänä, joten heijastimia ja erilaisia valonlähteitä on hyvä varata mukaan lasten vaatteisiin ja reppuun kun sähkökatko on etukäteen tiedossa.
 - Aamun ulkovalvojen lukumäärää lisätään sähkökatkon tilanteessa ja valvojilla on heijastinliivit päällä sekä otsalamppu päässä.
2. Koulupäivän aikana
 - Sähkökatkon sattuessa koulun käytävissä on valaistusta sen verran, että lisävalonlähteille ei ole tarvetta.
 - Luokissa varavaloa ei ole, joten luokissa otetaan käyttöön erillisiä lisävalonlähteitä.
 - Koulun aikuisilla tarvittaessa käytössä otsavalot.
 - Kaikilla valmius työskennellä oppitunneilla sähköttömästi.
 - Henkilökohtaiset laitteet (puhelimet, ipadit, chromebookit, kannettavat tietokoneet) on syytä ladata kotona yön aikana, koska latausmahdollisuutta ei koululla katkon aikana ole.
3. Ruokailu
 - Ateriapalveluiden yhteistyökumppani Attendo vastaa ruokahuollosta myös häiriö- että poikkeustilanteissa. Sähkökatkolla voi olla vaikutuksia ruuan valmistukseen, säilyttämiseen, lämmittämiseen ja tarjoiluun. Oppilailta on tarjolla koululounas jokaisena koulupäivänä, mutta poikkeuksia normaaliin ruokalistaan tai ruokailuajoihin saattaa tulla.

4. Koulun sisälämpötila

- Kahden tunnin sähkökatkolla ei ole merkittävää vaikutusta koulun sisälämpötilaan, mutta asia on kuitenkin kaikkien syytä huomioida pukeutumisessa. Villasukat ja lämmin vaatetus on paras varautuminen sisälämpötilan laskulle.

5. Opetus, kasvatus, henkinen turvallisuus ja kriisinkestävyys

- Kaikkien kasvattajien niin kotona kuin koulullakin on hyvä keskustella lasten ja nuorten kanssa asiasta. Koululla:
 - Asiaa käsitellään ennakkoon oppilaiden kanssa eli faktatietoa siitä mikä energiatilanne on tällä hetkellä, mistä se johtuu ja mitä siitä voi seurata (katkot).
 - Osana kasvatusta ja opetusta keskustellaan ikätasolle sopivasti, miten sähkökatkon aikana toimitaan.
 - Energiansäästön käsittely huomioidaan tehostetusti osana suunnitelmien mukaista kasvatusta ja koulutusta.
 - Muistutetaan lämpimästä pukeutumisesta yleisesti talvikaudella ilman katkojakin.

6. Lisätietoja

- Lisätietoja tarvittaessa omalta opettajalta tai allekirjoittaneelta.

Petteri Lahdelma